

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՄԷՋ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔՈՅԹ

ԵՐԿԱՐՆԱԿ ԵՒ ՄԻԱՐՆԱԿ ԵԿԵՂԵՑԵԱՑ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

Գերմանիոյ Շլէզուիկ-Հոլշթայն քաղաքի Աւետարանական Ակադեմիայի դասախօսներէն եւ ուսանողներէն խումբ մը, Երուսաղէմ ուխտի եկած ըլլալով, փափաքած էին տեսակցութիւն եւ խօսակցութիւն ունենալ Արեւելեան Ուղղափառ Եկեղեցիներու ներկայացուցիչներուն հետ, նիւթ ունենալով Քաղկեդոնի Ժողովին որոշումները եւ Միաբնակ Եկեղեցիներու դիրքը անոնց նկատմամբ:

Ապրիլ 15 եւ 16, 1959, Չորեքշաբթի եւ Հինգշաբթի օրեր, տեղի ունեցան կրօնական բնոյթ կրող խօսակցութիւնները Երուսաղէմի Լուտերական Եկեղեցւոյ սրահին մէջ, առաջնորդութեամբ Քիլ Համալսարանի դասախօս եւ Շլէզուիկ-Հոլշթայնի Աւետարանական Ակադեմիայի Տնօրէն Տրթ. Ֆրիտրիկ Հէյէրի:

Հրաւիրուած եւ ներկայ էին Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան ներկայացուցիչներ, նաեւ Եթովպական, Ղպտի եւ Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցիներու ներկայացուցիչներ: Բացի Երուսաղէմի Լուտերական եւ Անկլիքան Եկեղեցիներու հոգեւորականներէն (Բրոփօսթ Ուայկէլթ եւ Քէնըն Էվըրի), հաւաքոյթին մասնակցեցան մօտ 50 աշխարհական անդամներ: Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Միաբնակ վարդապետութիւնը ներկայացուցին Հոմսի Ասորի Պատրիարքութեան Քարտուղար Հայր Զէքի՝ Արաբրէնով, Գահիրէի Ղպտի Աստուածաբանական Վարժարանի դասախօս Տրթ. Ուահիպ Ճըրմիս եւ Երուսաղէմի Ժառ. Վարժարանի Տեսուչ Տ. Թորգոմ Վրդ.՝ Անգլերէնով: Իրաքի Հայոց Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զգօն Եպս. Տէր Յակոբեան հրաւիրուած էր այս հաւաքոյթին, Վանուց Տնօրէն Ժողովին կողմէ, սակայն խրերկրին քաղաքական կացութեան պատճառաւ չկարողացաւ մասնակցիլ: Ուստի, Տ. Թորգոմ Վրդ. կարգաց Ամեն. Տ. Տիրան Արքեպիսկոպոսի հրատարակած անգլերէն պրակը՝ «Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Քրիստոսաբանական Դիրքը», ուր ներկայացուած է նախ պատմականը Հայ Եկեղեցւոյ ցոյց տուած հետաքրքրութեան՝ հանդէպ Տիեզերական առաջին երեք Ժողովներու եւ 451 թուականին գումարուած Քաղկեդոնի Ժողովին, ապա, երկրորդ բաժինով, Քրիստոսի անձին մէջ երկու

բնութեանց վարդապետութեան անհեթեթութեան մասին աստուածաբանական եւ իմաստասիրական նկատողութիւններ ընելէ յետոյ, նրբորդ գլուխին մէջ կը ներկայացնէ հարցը այնպէս ինչպէս ան կը ներկայանայ այժմ, եւ կ'եզրակացնէ որ Քրիստոնէական Եկեղեցւոյ ճշմարիտ միութիւնը անկարելի չէ, եթէ սակայն Եկեղեցիները կենդանի հետաքրքրութիւն ունենան եւ ջանք չխնայեն վերահաստատելու այդ միութիւնը:

Ներկայացուած տեսակէտներէն յետոյ տեղի ունեցան զաղափարաց փոխանակութիւն, որու ընթացքին մատնանշուեցան Բողոքական եւ Հռովմէական Միսիոնարական շարժումներու պատճառած վնասները եւ օգտակար հետեւանքները Արեւելեան Ուղղափառ Միաբնակ Եկեղեցիներու կեանքին մէջ:

Հաւաքոյթին եզրակացութիւնն այն էր որ Քրիստոնէական Եկեղեցիներ, պահելով հանգերծ իրենց աւանդութիւնները, պէտք ունին հաղորդակից ըլլալու իրարու կեանքին, գործունէութեան եւ հոգեւոր յառաջընթացութեան, որպէսզի իրարու մասին թիւր զաղափարներ սրբագրուին եւ որպէսզի Քրիստոսի Եկեղեցին լաւագոյնս եւ արդիւնաւորապէս կատարէ իրեն վստահուած պաշտօնը աշխարհի մէջ, ներկայ ընկերութեան սրբացման եւ փրկութեան համար:

Հաւաքոյթները տեղի ունեցան կէսօրէ առաջ ժամը 10-1 եւ կէսօրէ վերջ ժամը 4-7: Հինգշաբթի գիշեր ժամը 7ին, հաւաքոյթին փակումէն անմիջապէս յետոյ, ներկայ հիւրերը Հայոց Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցին այցելեցին, մասնակցելով Մեծ Պահոց Հսկումի արարողութեան, որու ընթացքին Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Շնորհք Եպիսկոպոս, որ հաւաքոյթին առաջին օրը ներկայ եղած էր Ընծայարանի Սարկաւազաց հետ, քարոզեց Քրիստոնէական Եկեղեցւոյ մէջ առաջին հինգ դարերուն յառաջ եկած մոլար վարդապետութեանց մասին: Ապա ներկայացուց ներկայ դարուն մէջ ծաւալ գտնող Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդի գործունէութիւնը, որուն մէկ մասնակի պատկերն էր երկօրեայ հաւաքոյթը:

Հսկումէն յետոյ ներկաները պտտեցան Մայր Եկեղեցին եւ Պատրիարքարանը, եւ հիւրասիրուեցան սուրճով եւ կարկանդակով: